

Política | Actualitzat el 12/01/2020 a les 19:05

Els afusellaments de 1975, l'altre xoc de la justícia espanyola amb Europa

Les darreres execucions del franquisme van provocar una onada de protestes internacionals que, al seu torn, van desfermar un fort antieuropeisme en els sectors oficials del règim

Franco, amb l'aleshores príncep Joan Carles, a les acaballes de la dictadura. | Viquipèdia

La decisió de la justícia europea d'emparar la immunitat d'Oriol Junqueras com a eurodiputat (https://www.naciodigital.cat/noticia/193060/veredict/tjue/obre/portes/eurocambra/puigdemont/co_min) ha desenterrat altre cop la destal de guerra d'un sector de la dreta espanyola contra la Unió Europea. Ja es va viure una situació similar quan l'audiència territorial d'Schleswig-Holstein va decidir deixar en llibertat sota fiança el president Carles Puigdemont (<https://www.naciodigital.cat/noticia/152167/dreta/espanyola/desenterra/topics/franquistes/antieuropeus/cas/puigdemont>) després de la seva detenció a Alemanya.

Aquests dies resulta curiós llegir nombrosos articles d'opinió que treuen fum pels queixals i l'etiqueta #Spexit és tendència. És sorprenent com es pot passar en unes hores de proclamar l'aïllament internacional de l'independentisme a escometre amb fúria contra Europa. Hi ha un precedent històric de xoc entre Espanya i Europa per la repressió exercida per l'Estat: els darrers

afusellaments de Franco.

- "Un altre cop contra Espanya"

L'afusellament de cinc membres d'ETA i el FRAP el setembre de 1975 va provocar una onada de protestes a tot el continent i molts països de la comunitat europea van cridar a consultes els seus diplomàtics. Catorze ambaixadors i dos representants consulars van abandonar Madrid. Hi va haver protestes massives en moltes capitals. L'ambaixada espanyola a Lisboa va ser atacada i incendiada. El govern de Mèxic va demanar que Espanya fos expulsada de les Nacions Unides. "Un altre cop contra Espanya", titulava *La Vanguardia* el 30 de setembre d'aquell any.

L'octubre de 1975, grups ultres fins i tot van retirar banderes de països europeus d'algunes terrasses d'hotels de Madrid

L'Ajuntament de Madrid va fer una crida a una gran concentració per a l'1 d'octubre a la Plaza de Oriente davant Franco com un acte de desgreuge al dictador: "Ara és l'hora de demostrar de nou que, per sobre de totes les ideologies, els espanyols no admetem intromissions ni coaccions per imposar-nos voluntats alienes que només busquen la nostra destrucció".

- Els mateixos insults

"*Ea, ea, ea, Europa se cabrea*" va ser un dels clams més exitosos en la concentració davant Franco, que va fer el seu darrer discurs des d'un balcó del Palau Reial. Les darreres execucions va torpedinar un cop més les negociacions entre Espanya i el cercat comú, que es van congelar. Durant uns dies, Madrid va respirar un sentiment antieuropeu. Van tornar els crits contra Europa i la intervenció forània. A la manifestació d'Oriente, alguns van cridar "Putxa Europa!", un insult que aquests dies ha fet furor per les xarxes amb Alfonso Ussia com a catalitzador (https://twitter.com/alfonso_ussia/status/1207755797540855808) . Un grup ultra fins i tot va exigir que es traguessin les banderes de països europeus d'algunes terrasses d'hotels (<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1975/10/02/pagina-6/34219903/pdf.html>) de Madrid.

- L'odi a Europa, un constant de la dictadura

L'antieuropeisme va ser, de fet, un tret constant del règim franquista. Les grans concentracions a la Plaza de Oriente solien tenir un component de rebuig a les suposades ingerències estrangeres. Un moment clau va ser el 9 de desembre del 1946, després que la major part de països democràtics decidissin retirar els seus ambaixadors de Madrid en protesta per la renúncia de la dictadura a obrir un període de transició a la democràcia. Uns mesos abans, les Nacions Unides havien condemnat el règim.

Les manifestacions contra les "ingerències" estrangeres van ser constants, com la de desembre de 1970 en ocasió del procés de Burgos

A Madrid hi va haver una manifestació d'adhesió a Franco i el seu règim. Les consignes contra l'ONU i Europa van ser contínues, com també els cartells al·lusius als països i els organismes democràtics. Un d'ells va fer fortuna. Fent un joc de paraules ben explícit a partir de les sigles de l'ONU, hi posava: "*Si ellos tienen UNo, nosotros tenemos dos*".

Franco també va convocar una altra manifestació de suport el desembre del 1970, després de les protestes internacionals contra les penes de mort a membres d'ETA en el procés de Burgos. En aquella ocasió, el règim va flaquejar i Franco va decidir commutar les deu sentències.